

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д.ик.н. Нина Дюлгерова

за дисертационния труд на

НУРБОЛАТ АБУОВ

на тема: **„ПОЛИТИКАТА НА НАСИЛСТВЕНО ПРЕСЕЛВАНЕ НА
НАРОДИ В КАЗАХСТАН: ИСТОРИЯ И СЪВРЕМЕННОСТ“**

за придобиване на научната степен

„Доктор на политическите науки“

в професионално направление „Политически науки“

Докторска програма „Политология“

Данни за дисертацията:

Дисертационният труд е представен във вид и обем, съответстващи на изискванията към подобни научни продукти. Той се състои от 248 страници и е структуриран в увод, три глави, заключение, използвана литература и 3 приложения. Основният текст съдържа 15 таблици. Списъкът на използваните литературни източници съдържа 230 заглавия на руски и казахски език. Използваните като база за анализ документи и монографии свидетелстват за добрата научна осведоменост на докторанта по изследваната от него тема.

Актуалност и значимост на темата:

Историята винаги е съществена част от присъствието на Казахстан в международните отношения след края на Студената война. Като една от водещите държави в постсъветското пространство нейните учени са възприели доброволно политическото предизвикателство да проучват и изследват нелеките уроци от миналото. Разбирането на историята дава възможност за изграждането на достатъчно устойчива визия за

политическото ситуиране на Казахстан в сложните процеси в Евразия. В контекста на тази динамика темата на Н.А. Абуов е актуална и с висока степен на приложимост в процеса на създаването на обективна историческа експертиза за депортациите на народите в Казахстан в смутното време на Сталинската епоха.

В дисертационния труд чрез многобройни източници с различен характер ясно и коректно се анализират основните характеристики на периода на насилствените „преселвания“ на цели народи. Не може да се отрече, че негативните тенденции в международните отношения започват с идването на Йосиф Сталин на власт и се превръщат в ефективен инструмент на управляващите за стабилизиране на съветската власт в различни райони от европейската и кавказката част на Съветския съюз. Историческата истина е съществен сегмент от изграждането на нов Казахстан, чието етноконфесионално многообразие се нуждае от устойчива идеология, гарантираща държавното единство.

Дисертационният труд е добре структуриран в увод, три глави, използвана литература и три приложения (16 стр.). Той е с обем е 248 стр. , чийто анализ е осъществен чрез използването на 230 източника на руски и казахскански език. Професионализмът на докторанта се доказва и чрез добре и логично изведените изводи в отделните параграфи и глави. Спазени са основните елементи, които се съдържат в увода, концентрирани в целта, обекта, задачите на изследването и темпоралните граници. Респект предизвиква големият хронологически период на изследването (1936 г. до съвременността). Това предизвикателство обаче дава възможност на автора да използва фактологията, процесите и явленията като част от устойчивия модел на насилствено преселване на различни народи от различни части на Съветския съюз в Казахстанската съветска република.

Дисертационният труд на проф. Н.А. Абуов има завършен вид и като структура, и като обем. Нещо повече неговата завършеност се извява в стегнатото изложение, обосноваващо се на огромния обем от документи, разкриващи непознати за голямата аудитория факти и процеси. Освен това докторантът се е постарал да следва действителността, а не емоцията и предвзетата теза. Това е добра гаранция за обективност, както търсенето и доказването на взаимовръзките между депортационните решения на Кремъл и реалните възможности за тяхното осъществяване по места.

Дисертационният труд на Н. А. Абуов има своя завършен вид и доказва както историческа експертиза, така и на политологическите умения на докторанта, филтрирал огромния материал, на базата на който е направил задълбочени анализи.

Научни приноси:

1. В дисертационния труд за първи път се обработва многоброен историографски материал, върху чиято основа Н. А. Абуов прави задълбочен и многостранен комплексен системен анализ на сложния процес, свързан с депортациите на народи в Казахстан.

2. Чрез използване на богатия Архива на Президента на РК, ЦДА на РК и държавния архив на Североказахстанска област той разкриван епозната досега картина на сложните взаимоотношения на политическия режим с огромнат амаса депортирани в Казахстан представители на различни народи.

3. Правнонормативната база, която Н.А. Абуов използва, дава с висока степен на обективност картина на историческите процеси на насилственото преселване на народи, 1936-1957 г. в Казахстан.

4. Проучени са държавната политика и характерът на агитационно-пропагандната работа, изяснена е насоката на политическо-масовата работа, провеждана от местните съветски и партийни органи на властта, осъществяващи дейността си през целия период на функциониране на режима за принудително заселване. Показан е характерът на еволюиране на обществено-политическите настроения на депортираните, определени са различните форми на протест от страна на депортираните народи в региона.

5. Изследвана е спецификата на процеса на освобождаване и заминаване на депортираните народи от Североказахстанска и Кокчетавска област. Проучени са времето, причините и възможностите за репатриране на депортираните народи.

6. Професионално е изследван генезисът и развитието на национална политика в Република Казахстан, дейността на държавните органи, които успяват да интегрират целия комплекс от разработен социално-исторически материал за депортационната политика при формиране на съвременната национална политика, на законодателно и институционално ниво.

Публикации:

Нурболат Абуов има 12 статии по различни аспекти от дисертационния труд, доказващи неговите възможности да формулира добре и аргументирано да доказва своите тези.

Авторефератът, който се състои от 41 страници, пресъздава обективно и пълно съдържанието на дисертационния труд.

Заклучение;

Дисертационният труд е написан с много добро познаване на изследвания проблем. Богатият документален материал дава възможност на докторанта да направи задълбочен и обективен анализ на темата, което ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да гласуват за присъждането на докторанта Нурболат Абуов научната степен «Доктор на политическите науки», в научна област: Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.3. Политически науки,

10 март 2019 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

проф. д. ик. н. Нина Дюлгерова